

ПЪЖТЕЖКА

СЕДМИЧЕНЪ ВЕСТНИКЪ ЗА ДЕЦА И ЮНОШИ

ГОДИНА IV	ГОДИШЕНЪ АБОНАМЕНТЪ . 60 ЛВ. ЗА ПОЛОВИНЪ ГОДИНА . . . 30 ЛВ. ЗА ЧУЖБИНА 80 ЛВ. ОТДЪЛЕНЪ БРОЙ 2 ЛВ.	Одобенъ и препоръчанъ отъ Министерство на Народното Просвѣщение съ № 19263 отъ 16 юний 1933 г. РЕДАКТОРЪ: ПЕТКО СТОЯНОВЪ	РЕДАКЦИЯ И АДМИНИСТРАЦИЯ ЦАРИЦ ИОАНН № 18 Пощ. чекова сметка № 1328	БРОЙ 36
---------------------	---	---	---	-------------------

Призракътъ на бонза

Наму Амида Бартуу! Наму Амида Бартуу!
— Обожавамъ те, о, вѣченъ Буда!

Единъ бонзъ шепне обичайната будистка формула, въ една малка гостилница близо до града Нагоя. Той спрѣ въ нея да си почине и да се нахрани, но още никой не го е попиталъ какво ждае. Той спокойно чака да обърнатъ внимание на скромната му личностъ.

Бонзътъ е низкъ и дребенъ. Като на всички будистки калугери, главата му е обръсната. По жълтото му, слабо и усмихнато лице се чете наивна набожност и довѣрчива доброта.

Не далече отъ него сѣда единъ роненъ, т. е. единъ отъ ония рицари-скитници, които кръстосватъ Япония, търсейки приключения.

И той е дошелъ въ гостилницата да търси печивка и храна и съ нетърпение плѣска съ ржце за да повика слугинята.

Тя се спира на прага и се колебае кому отъ двамата да послужи най-напредъ.

— Услужи най-напредъ на войника, — каза добриятъ калугеръ. — Той сигурно бърза повече отъ мене.

— Не, послужи най-напредъ на свещеника, — каза учтиво роненътъ.

И тѣ ставатъ и се кланятъ единъ на другъ.
— Наричамъ се Тажима Шуме, — каза рицарятъ.

Тѣ почватъ да ядатъ оризъ и да се разговарятъ. Излиза, че и двамата отиватъ въ Киото и решаватъ да вървятъ заедно. Тѣ нѣматъ тежкъ багажъ. Едничко богатство на ронена сж две саби на самурай (войникъ). Бонзътъ пѣкъ носи малкъ пакетъ увитъ въ синя кърпа.

На другия денъ следъ срѣщата, Тажима Шуме разказва на бонза миналото си, на кои господари е служилъ преди да стане роненъ и въ колко боя е влизалъ.

Бонзътъ не го порицава за дѣто се е билъ и убивалъ, рискувайки да бжде самъ убитъ. Той знае, че не трѣбва да се отнима никому живота, нито да се причинява страдание. Но не може да се наложи еднакъвъ идеалъ на всички.

И той отъ време на време шепне обичайната формула: „Наму Амида Бутуу! Наму Амида Бутуу!“

Минаватъ нѣколко дни отъ срѣщата. Другаритъ ставатъ истински приятели. Бонзътъ чувствува вече, че не трѣбва да има нѣкаква тайна за приятеля си.

— Познай, — казва той, съ незлобивата хитростъ на чиститѣ души, — познай какво има въ този малкъ пакетъ?

— Не зная, — казва роненътъ. — Нѣщо скжпо ли е?

— Много скжпо.
— Сигурно нѣкоя броеница или свещена книга съ будистки притчи.

— Не. Въ тази вехта кърпа има двеста унции сребро.

Роненътъ прихва да се смѣе:

— Ти се шегуващъ. Ако имаше толкова сребро, нѣма да просишъ по пжтищата и щѣше да се облѣчешъ по-прилично.

Бонзътъ се забавлява все повече и повече.
— Не се шегувамъ. Но не нося тия пари за мене лично. Искашъ ли да ти кажа тайната си? Ние сме вече добри приятели, та мога да ти повѣря целъта на съществуванетоъ си.

Единъ денъ отивахъ въ Омори, въ храма на Икечами. Единъ гонгъ призова вѣрващитѣ на молитва. Азъ се почувствувахъ изпълненъ съ признателностъ къмъ Буда и обѣщахъ да посветя живота си нему. Цѣли години, физъ цѣла Япония, просѣхъ за да събера пари, съ които да издигна бронзова статуя на Буда. И сега отивамъ въ Киото да търся скулпторъ, който да осъществи мечтата ми. Сега разбирашъ, нали? защо пазя толкова този скроменъ пакетъ. Човѣкъ, който носи съкровище, носи опасностъ, но съ такъвъ храбръръ рицаръ като тебе, азъ не се боя отъ нищо.

Тажима Шуме учтиво се покланя, но лицето му се помрачава. Той мисли:

— Азъ, който често рискувахъ живота си за моя началникъ, който съмъ направилъ толкова

услуги на слаби и на могъщи, нѣмамъ и десета частъ отъ сумата, която този глупавъ калугеръ е събралъ за да издигне една грозна статуя повече! И сега съмъ въ страшна нѣмотия; старъ съмъ, вече на четиридесетъ години.

(Въ древна Япония, четиридесетата година се смѣта за начало на старостта).

Една малка частъ отъ голѣмата сума, която носи този свещеникъ, би ми послужила доста. Но нито ще му мине презъ ума да ми я даде.

Така завистьта започна да мжчи сърцето на Тажима Шуме.

Двамата другари пристигатъ въ Куана. Пжтя е пресѣченъ отъ морски ржавъ, който трѣбва да се мине съ лодка. На качване въ лодката, бонзътъ се подхлъзва и едва не пада въ водата. Тажима Шуме изведнажъ отгатва какъ може да се отърве отъ калугера; изкушението е толкова силно, че той не можа да му противостои.

Двамата другари стоятъ на задната частъ на лодката, скжпоценниятъ пакетъ е между тѣхъ. Роненътъ показва една великолепна риба на бонза, който съ любопитство се навежда. Съ бързо движение, роненътъ го бутва въ морето, чака нѣколко минути и извиква:

— Спрете! Спрете! Другарятъ ми падна въ водата.

Но силенъ вѣтъръ надува платната, лодката върви бързо. Когато успѣха да я спратъ, бонзътъ вече бѣше изчезналъ.

Тажима Шуме потѣва въ сълзи.

— Този нещастенъ свещеникъ ми бѣше братовчедъ. Той отиваше въ Киото и азъ го придружавахъ. А сега останахъ самъ, уви!

Щомъ лодката спрѣ, Тажима Шуме се спуска вѣнъ отъ нея, съ скжпоценния пакетъ въ ржка. Сега тия пари сж вече негови. Тѣ сж богатството му, негова законна принадлежностъ.

И той бърза къмъ Киото, дѣто е решенъ да промѣни положението и името си.

Сега той е господинъ Токубей, голѣмъ търговецъ на оризъ.

Той се посвещава всецѣло на работата си, която се разширява все повече и повече. Оженва се. Има синъ. Успѣва въ всичко.

Понѣкога, обаче, чувствува, че сърцето му се свива. Спомня си, че дължи блѣстящето си положение на най-низкото престѣпление. За да прогони този споменъ, да приспи тия угризения, той се хвърля още по-деятелно въ работата, която го обогатява и му помага да забрави.

Три години изтекоха откакъ той се установи въ Киото. Купи си хубава кжща съ голѣма градина, но въ самия денъ на настиняването не можа да не помисли за престѣплението си — отъ което произлизаше богатството му.

— Проклета да е сждбата, която ми е дала да се родя беденъ. Тя ме подтикна да извърша тая кражба, това убийство!

Той напраздно се мжчи да намѣри извинения, нищо не може да успокои сърцето му. Машинално очитѣ му се втречватъ [въ борветѣ. Не е ли това човѣшка форма, смѣсена съ дѣнера и клонитѣ? Ето на, шава, сѣкашъ се усмихва... Ужасъ! Това е бонзътъ или най-малко, неговиятъ призракъ!..

Призракътъ иде, иде къмъ Токубей, който отъ страхъ не може да мръдне.

Той расте, расте: съ оголенитѣ си отъ месата ржце, той стиска бившия роненъ и навежда къмъ него тѣжното си лице.

Опасността пробужда у Токубей нѣкогашния куражъ. Той си спомня, че е билъ самурай. И той изважда меча, запазенъ за споменъ.

И той нанася удари на призрака; пробужда го отъ едната страна до другата. Тѣлото на призрака се разтапя като мъгла подъ слънцето. Но после пакъ се появява и пакъ обгрѣща противника си.

Борбата трае цѣла нощ. На съване призракътъ изчезва.

На втория, на третия денъ призракътъ пакъ се явява.

Бившиятъ роненъ прекарва днитѣ си въ очакване на страшнитѣ нощи. Той решава да не излиза вечеръ, да си стои въ стаята. Безполезно срѣдство: призракътъ е въ стаята и гледа Токубей.

Нешастиятъ роненъ се разболява и лѣга на легло. Чуватъ го да шепне: — Нешастието! Нешастието! Бонзътъ! Бонзътъ! Престѣпление и наказание!

Въ цѣлия кварталъ говорятъ само за странната болестъ на богатия търговецъ Токубей.

Въ сжщия кварталъ живѣше единъ беденъ калугеръ, прочутъ по мждростьта и добротата си. Той предлага да излѣкува болния Токубей.

Когато го въведатъ въ стаята [му, Токубей извиква:

— Ето го! Ето го! Бонзътъ! До сега не бѣхъ го виждалъ толкова ясно... Иде да ме мжчи! Спрете го! Помощь! Помощь!

Калугерътъ помоли да го оставятъ самъ съ болния, приближи се до него и каза тихо:

— Да, азъ съмъ! Бонзътъ, когото ти хвърли въ морето, близо до Куана, преди три години.

Токубей продължава да трепери. До сега призракътъ не му е говорилъ. Какво ли ново мжчение му готви?

Калугерътъ сѣкашъ отгатва мисльта му:

— Азъ не съмъ призракъ, а живъ човѣкъ. Ти се опита да ме удавишъ, но азъ знаехъ да плувамъ и се спасихъ. Търсихъ те да си искамъ паритѣ, но не те намѣрихъ. Тогава пакъ трѣгнахъ да скитамъ и да прося. Събрахъ пари и издигнахъ бронзова статуя на Буда.

Случаятъ ме доведе въ вашия кварталъ. Чухъ да говорятъ за твоята болестъ и отгатнахъ причината ѝ.

Ти извърши страшно престѣпление. Но азъ съмъ свещеникъ и трѣбва [да ти простя. Буда е казалъ: „Ако умразата отговаря на умраза, какъ ще се свърши умразата?“ Прощката трѣбва да ѝ тури край.

— О, азъ се разкаяхъ, — каза Токубей, — Съвестьта страшно ме измжчи... Позволи ми сега да покажа разкаянието си, като върна двойно сумата, която откраднахъ.

— Не, не, — отговори бонзътъ. — Нѣмамъ вече нужда отъ нея. Статуята на Буда е издигната.

— Но азъ ще повѣрвамъ, че си ми простилъ, само ако вземешъ тия пари... за да ги раздадешъ на беднитѣ.

— Приемамъ, — отговори бонзътъ. — Сега си отивамъ. Бжди добъръ занаятѣ, снизходителенъ къмъ грѣшкитѣ на другитѣ, великодушенъ къмъ беднитѣ... Сайрнара (сбогомъ)!

Търговецътъ Токубей оздравѣ и се успокои. Той води въ кварталъ добродетеленъ и щастливъ (Следва на 4 стр.)